



Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 30. august 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0104(COD)

12481/23
ADD 2

DRS 44
EF 262
ECOFIN 838
SUSTDEV 114
COMPET 823
DELECT 122

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	21. august 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2023) 5303 final - ANNEX 2
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Komisjoni delegeeritud määrus (EL) .../..., millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL seoses kestlikkusaruandluse standarditega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2023) 5303 final - ANNEX 2.

Lisatud: C(2023) 5303 final - ANNEX 2



Brüssel, 31.7.2023
C(2023) 5303 final

ANNEX 2

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) .../...,

**millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL seoses
kestlikkusaruandluse standarditega**

II LISA LÜHENDID JA TERMINITE SÕNASTIK

Selles lisas on esitatud kõik Euroopa kestlikkusaruandluse standardites (ESRS) esinevad suurtähtlühendid (tabel 1) ning kõik neis määratletud mõisted (tabel 2).

Tabel 1. Lühendid

AMS	Automaatsed mõõtmisüsteemid
AQI	Õhukvaliteedi näitajad
AR	Kohaldamisnõuded
AWS	Veemajanduse liit (Alliance for Water Stewardship)
PVT	Parim võimalik tehnika
PVT-SHT	Heitetase, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga
PVT-SKTT	Keskonnatoime tase, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga
PVT-viitedokumendid	Parima võimaliku tehnika viitedokumendid
Btu	Briti soojusühik (<i>British thermal unit</i>)
CapEx	Kapitalikulud
CBD	Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon
CDDA	Määratud alade ühine andmebaas
CEN	Euroopa Standardikomitee
CENELEC	Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee
CH ₄	Metaan
CICES	Ühtne rahvusvaheline ökosüsteemiteenuste klassifikatsioon
CO ₂	Süsinikdioksiid
CRR	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr (EL) 757/2013 ¹ (kapitalinõuete määrus)
DEGURBA	Linnastumise määr
DR BP-1	Avalikustamisnõue – kestlikkusaruannete koostamise üldine alus
DR BP-2	Avalikustamisnõue – avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega
DR GOV-1	Avalikustamisnõue – haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll
DR GOV-2	Avalikustamisnõue – ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganitele esitatud teave ja nende käsitletavat kestlikkusaspektid
DR GOV-3	Avalikustamisnõue – kestlikkusalase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse
DR GOV-4	Avalikustamisnõue – avaldus kestlikkusalase hoolsuskohustuse kohta
DR GOV-5	Avalikustamisnõue – riskijuhtimine ja kestlikkusaruandluse sisekontroll
DR SBM-1	Avalikustamisnõue – turupositsioon, strateegia, ärimudel(id) ja väärtusahel
DR SBM-2	Avalikustamisnõue – sidusrühmade huvid ja seisukohad
DR SBM-3	Avalikustamisnõue – olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende koostoime strateegia ja ärimodeli(te)ga
DR IRO-1	Avalikustamisnõue – oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus
DR IRO-2	ESRSi avalikustamisnõuded, mis on hõlmatud ettevõtja kestlikkusaruannetega

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 757/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

DNSH	Põhimõte „ei kahjusta oluliselt“
DR	Avalikustamisnõuded
EBA	Euroopa Pangandusjärelevalve
EK	Euroopa Komisjon
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
EFRAG	Euroopa finantsaruandluse nõuanderühm
EFRAG SRB	Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma kestlikkusaruandluse komisjon
KMH	Keskkonnamõju hindamine
EMAS	Keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem
EPC	Energiamärgis
E-PRTR	Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegister
ESA	Euroopa järelevalveasutus
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
ESRS	Euroopa kestlikkusaruandluse standardid
ESRS 1	Euroopa kestlikkusaruandluse standard 1 – Peamised nõuded
ESRS 2	Euroopa kestlikkusaruandluse standard 2 – Avalikustamise üldised reeglid
ESRS E1	Euroopa kestlikkusaruandluse standard E1 – Kliimamuutus
ESRS E2	Euroopa kestlikkusaruandluse standard E2 – Reostus
ESRS E3	Euroopa kestlikkusaruandluse standard E3 – Vee- ja mereressursid
ESRS E4	Euroopa kestlikkusaruandluse standard E4 – Bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid
ESRS E5	Euroopa kestlikkusaruandluse standard E5 – Ressursikasutus ja ringmajandus
ESRS G1	Euroopa kestlikkusaruandluse standard G1 – Äriplaneerimine
ESRS S1	Euroopa kestlikkusaruandluse standard S1 – Oma töötajaskond
ESRS S2	Euroopa kestlikkusaruandluse standard S2 – Töötajad väärtusahelas
ESRS S3	Euroopa kestlikkusaruandluse standard S3 – Mõjutatud kogukonnad
ESRS S4	Euroopa kestlikkusaruandluse standard S4 – Tarbijad ja lõppkasutajad
EL	Euroopa Liit
ELi HKS	Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteem
EWC	Euroopa töönookogu
FPIC	Eelnev vabatahtlik ja teadev nõusolek
FTE	Täistööaja ekvivalent
GAAP	Üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtted
KHG	Kasvuhoonegaas
GJ	Gigadžaul
GRI	Globaalne aruandlusalgatus
GSP	Globaalse soojendamise potentsiaal
HFCd	Fluorosüsivesinikud
IED	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL ² (tööstusheidete direktiiv)
IFC	Rahvusvaheline Finantskorporatsioon

²Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

IFRS	Rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid
ILO	Rahvusvaheline Tööorganisatsioon
IPBES	Valitsustevaheline elurikkust ja ökosüsteemi teenuseid käsitlev teaduslik-poliitiline foorum
IPCC	Valitsustevaheline kliimamuutuste eksperdirühm
ISEAL	Rahvusvaheline Sotsiaalse ja Keskkondliku Akrediteerimise ja Märgistuse Liit
ISO	Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon
ISSB	Rahvusvaheline kestlikkusstandardite nõukogu
ITS	Rakenduslikud tehnilised standardid
IUCN	Rahvusvaheline Looduskaitseliit
KBA	Võtmetähtsusega elurikkad alad
Kg	Kilogramm
Lb	Nael (kaaluühik)
LEAP	Leia, hinda üldiselt ja konkreetselt, valmista ette
LGBTQI	Lesbid, geid, biseksuaalid, trans- ja intersoolised ning <i>queer</i> -inimesed
MDR	Avalikustamise miinimumnõue
MWh	Megavatti tunnis
N ₂ O	Dilämmastikoksiid
NACE	Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator
NF ₃	Lämmastiktrifluorid
NGO	Valitsusväline organisatsioon
NH ₃	Ammoniaak
NO _x	Lämmastikoksiidid
NUTS	Ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus
O ₃	Osoon
OKA	Osoonikihti kahandavad ained
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OECM	Ühe Maa kliimamudel (One Earth Climate Model)
OpEx	Tegevuskulud
PBT	Püsiv, bioakumuleeruv ja toksiline aine
PCAF	Süsiniku arvepidamise finantspartnerlus
PCF	Perfluorosüsinik
PM	Peenosakesed
PMT	Püsivad, liikuvad ja toksilised ained
POP	Püsivad orgaanilised saasteained
REACH	Kemikaalide registreerimine, hindamine, autoriseerimine ja piiramine
SBTi	Teaduspõhiste eesmärkide algatus
SBTN	Teaduspõhiste eesmärkide võrgustik
SCE	Euroopa ühistu (<i>Societas Cooperativa Europaea</i>)
SDA	Sektoripõhine lähenemine CO ₂ heite vähendamisele
SDGd	Kestliku arengu eesmärgid
SDPI	Kestliku arengu tulemusnäitaja
SE	Euroopa äriühing (<i>Societas Europaea</i>)
SEEA	Integreeritud keskkonnamajanduslik arvepidamise süsteem

SEEA EA	Ökosüsteemide arvepidamine integreeritud keskkonnamajandusliku arvepidamise süsteemi raames
SFDR	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/2088 ³ (jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamise määrus)
SO _x	Vääveloksiidid
VOA	Väga ohtlik aine
TCFD	Kliimaga seotud finantsteabe avaldamise töörühm
TNFD	Loodusega seotud finantsteabe avalikustamise töörühm
ÜRO	Ühinenud Rahvaste Organisatsioon
UNEP	ÜRO Keskkonnaprogramm
UNESCO	ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioon
vPvBd	Väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad ained
vPvMd	Väga püsivad ja väga liikuvad ained
WDPA	Maailma kaitsealade andmebaas
WRI	Maailma Loodusvarade Instituut
WWF	Maailma Looduse Fond

Tabel 2. ESRSiis määratletud terminid

Selles tabelis on määratletud terminid, mida tuleb kasutada juhendmaterjalina kestlikkusaruannete koostamisel kooskõlas ESRSiiga.

Määratletud termin	Määratlus
Meetmed	Meetmed hõlmavad: i. meetmeid ja tegevuskavasid (sealhulgas üleminekukavasid), mida rakendatakse tagamaks, et ettevõtja täidab seatud eesmärke ja mille kaudu ettevõtja püüab käsitleda olulisi mõjusid , riske ja võimalusi , ning ii. otsuseid toetada neid majanduslike, inim- või tehnoloogiliste ressursidega.
Väärtusahelas osaleja	Väärtusahela eelnevates või järgnevates etappides osalevad üksikisikud või üksused. Osalejat käsitatakse ettevõtjast järgneva etapi osalejana (nt turustajad, kliendid), kui ta saab ettevõtjalt tooteid või teenuseid; seda käsitatakse ettevõtjale eelneva etapi osalejana (nt tarnijad), kui ta pakub ettevõtjale tooteid või teenuseid, mida kasutatakse ettevõtja toodete või teenuste väljatöötamisel.
Piisav töötasu	Töötasu , mis rahuldab töötaja ja tema perekonna vajadused, võttes arvesse riigi majanduslikke ja sotsiaalseid tingimusi.
Haldus-, juhtimis- ja järelevalveorganid	Juhtorganid, millel on ettevõtja üle kõrgeim otsustusõigus, sealhulgas komiteed. Kui ettevõtja juhtimisstruktuuris puudub haldus-, juhtimis- või järelevalveorgan , kuuluvad siia tegevjuht ja sellise ametikoha olemasolu korral

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris (ELT L 317, 9.12.2019, lk 1).

	tegevjuhi asetäitja. Mõnes riigis koosnevad juhtimissüsteemid kahest tasandist, kus järelevalve ja juhtimine on eraldatud. Sellistel juhtudel kuuluvad mõlemad tasandid haldus-, juhtimis- ja järelevalveorganite määratluse alla.
Mõjutatud kogukonnad	Samas piirkonnas elavad või töötavad inimesed või rühm(ad), keda/mida aruandev ettevõtja oma tegevuse või väärtusahela eelneva ja järgneva etapi kaudu on mõjutanud või võib mõjutada. Mõjutatud kogukondade hulka võivad kuuluda kogukonnad alates ettevõtja tegevuspaiga kõrval elavatest (kohalikud kogukonnad) kuni kaugemal elavate kogukondadeni. Mõjutatud kogukondade hulka kuuluvad tegelikult ja potentsiaalselt mõjutatud põlisrahvad .
Aastane kogutöötasu	Oma töötajatele makstav aastane kogutöötasu hõlmab palka, preemiaid, aktsiaid, optioone, mittekapitalipõhiste stiimulite kavasisid, pensionivara väärtuse muutust ja aasta jooksul makstavat mittekvalifitseeruvat edasilükkuvat hüvitist.
Prognoositav finantsmõju	Finantsmõju , mis ei vasta aruandeperioodil finantsaruande kirjetes kajastamise kriteeriumidele ja mida praegused finantsmõjud ei hõlma.
Veeriskile avatud piirkond	Valgala, kus veega seotud mitme füüsilise aspekti tõttu ühe või mitme veekogu seisund ei ole hea ja/või halveneb (nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ ⁴), osutades seega olulistele vee kättesaadavuse, kvaliteedi ja kvantiteediga (sealhulgas suure veestressiga) seotud probleemidele, <ul style="list-style-type: none"> i. ja/või ii. esineb ettevõtja rajatiste ja võtmetähtsusega tarnija(te) rajatistega seotud probleeme seoses vee kättesaadavusega, regulatiivsete või mainega seotud küsimustega (sh vee ühine kasutamine kogukondadega ja vee taskukohasus).
Suure veestressiga ala	Piirkond, kus Maailma Loodusvarade Instituudi (WRI) veeohu atlase vahendi „Aqueduct“ kohaselt on veevarudest ära kasutatud vee koguosaakaal suur (40–80 %) või äärmiselt suur (üle 80 %). Vt ka „ veenappus “.
Seotud protsessimaterjalid	Materjalid, mida on vaja tootmisprotsessi jaoks, kuid mis ei ole lõpptoote osa, näiteks määrdeained masinate valmistamiseks.
Järeldused parima võimaliku tehnika (PVT) kohta	Dokument, mis sisaldab PVT -viitedokumendi osi, milles esitatakse järeldused parima võimaliku tehnika kohta, selle tehnika kirjeldus, teave selle rakendatavuse hindamiseks, parima võimaliku tehnikaga saavutatud heitetasemed

⁴Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

	ja keskkonnatoime tasemed, keskkonnajuhtimissüsteemi miinimumsisu, sh parima võimaliku tehnikaga seotud võrdlusalused, sellega seotud seire ja tarbimistasemed ning vajaduse korral asjakohased heastamismeetmed tegevuskohas ⁵ .
Heitetase, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga	Heitetasemete vahemik, mis on saadud tavapärares tegutsemistingimustes PVT-järeldustes kirjeldatud parima võimaliku tehnika või parimate võimalike tehnikate kombinatsiooni kasutades, väljendatuna teatava aja keskmisena kindlaksmääratud võrdlustingimustes – st PVTga seotud heitetase.
Keskkonnatoime tase, mis on saavutatav parima võimaliku tehnikaga	Keskkonnatoime tasemete vahemik (v.a heitetasemed), mis on saadud tavapärares tegutsemistingimustes, kasutades PVTd või PVTde kombinatsiooni ⁶ .
Parim võimalik tehnika (PVT) ⁷	PVT on tehnilise arendustegevuse ja selles rakendatavate töömeetodite kõige tõhusam ja paremini välja arendatud aste, mis näitab selle praktilist sobivust heite piinormide ja muude loa tingimuste määramise aluseks võtmiseks, et vältida või, kui see ei ole teostatav, vähendada heidet ja selle mõju keskkonnale tervikuna: <ul style="list-style-type: none"> i. „tehnika“ – hõlmab nii kasutatavat tehnoloogiat kui ka käitise projekteerimise, ehitamise, hooldamise, käitamise ja tegevuse lõpetamise viisi, ii. „võimalik tehnika“ – niisugusel arengutasemel tehnika, mis võimaldab selle kasutamist vastavas tööstussektoris, mille kasutamine on kulusid ja eeliseid arvesse võttes majanduslikult ja tehniliselt otstarbekas, olenemata sellest, kas seda tehnikat kasutatakse või luuakse kõnealuses liikmesriigis, kui see tehnika on käitajale mõistlikul viisil kättesaadav, ja iii. „parim“ – keskkonna kui terviku kaitse kõrge üldise taseme saavutamiseks kõige tõhusam.
Elurikkuse kadumine	Bioloogilise mitmekesisuse mis tahes aspekti (st mitmekesisus geneetilisel, liigi ja ökosüsteemi tasandil) vähenemine konkreetses piirkonnas surma (sh väljasuremise), hävitamise või käsitsi eemaldamise tõttu; see võib viidata elurikkuse skaala eri osadele alates üleilmsest väljasuremisest kuni populatsiooni väljasuremiseni, mille tulemuseks on kogu elurikkuse vähenemine samas mahus.
Elurikkus ehk bioloogiline mitmekesisus	Mis tahes päritoluga elusorganismide mitmekesisus, sh maismaa-, mere- ja muudes

⁵ Direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv).

⁶ Komisjoni 10. veebruari 2012. aasta rakendusotsus, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) osutatud andmete kogumist ning PVT-viitedokumentide väljatöötamist ning nende kvaliteedi tagamist käsitlevate suuniste kohta (ELT L 63, 2.3.2012, lk 1).

⁷ Direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv)) artikli 3 punkt 10.

	vee ökosüsteemides ning neid hõlmavates ökoloogilistes kompleksides. See hõlmab geneetiliste, fenotüübiliste, fülogeneetiliste ja funktsionaalsete omaduste arvukuse ja leviku varieeruvust ning muutusi ajas ja ruumis liikide, elukoosluste ja ökosüsteemide sees ja vahel.
Elurikkuse seisukohast tundlik ala	Natura 2000 kaitsealade võrgustik, UNESCO maailmapärandi objektid ja võtmetähtsusega elurikkad alad ning muud kaitsealad , millele on osutatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/2139 II lisa D liites ⁸ .
Biosfääri terviklikkus ehk ökoloogiline terviklikkus	Ökosüsteemi võime toetada ja säilitada ökoloogilisi protsesse ja mitmekesisist organismide kooslust.
Sinine majandus	Sinine majandus hõlmab kõiki ookeanide, merede ja rannikualadega seotud tööstusharusid ja sektoreid, olenemata sellest, kas need asuvad merekeskkonnas (nt laevandus, kalandus, energia tootmine) või maismaal (nt sadamad, laevatehased, maismaavesiviljelus ja vetikate tootmine, rannikuturism).
PVT-viitedokument ehk ELi parima võimaliku tehnika viitedokument	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL ⁹ (tööstusheidete kohta) artikli 13 kohaselt korraldatud teabevahetuse tulemusel koostatud dokument, mis on koostatud määratletud tegevusalade jaoks ning milles kirjeldatakse eelkõige rakendatavaid tehnikaid, praeguseid heite- ja tarbimistasemeid, parima võimaliku tehnika kindlaksmääramisel kaalutavaid tehnikaid ning PVT-järeldusi ja kõiki kujunemisjärgus tehnoloogiaid, pöörates erilist tähelepanu direktiivi 2010/75/EL III lisas loetletud kriteeriumidele.
Altkäemaksu andmine	Kellegi teise ebaaus veenmine enda kasuks tegutsema, pakkudes talle raha või muud meelehead.
Ärimudel	Süsteem, kuidas ettevõtja muudab sisendid oma tegevusega väljunditeks ja tulemusteks, mille eesmärk on täita ettevõtja strateegilisi eesmärgesid ning luua väärtust lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis. ESRSis kasutatakse mõistet „ ärimudel “ ainsuses, kuigi tunnustatakse, et ettevõtjatel võib olla rohkem kui üks ärimudel.
Ärisuhted	Ettevõtja suhted äripartnerite, oma väärtusahela üksuste ja mis tahes muude mitteriiklike või riiklike üksustega, mis on otseselt seotud tema äritegevuse, toodete või teenustega. Ärisuhted ei piirdu otseste lepinguliste suhetega. Need hõlmavad kaudseid ärisuhteid ettevõtja väärtusahelas väljaspool esimest tasandit ja osalusi ühissettevõtetes ja -

⁸Komisjoni 4. juuni 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/2139, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852, kehtestades tehnilised sõelumiskriteeriumid, millega määratakse kindlaks, millistel tingimustel võib majandustegevust pidada kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel otsustatakse, ega see majandustegevus ei kahjusta oluliselt muid keskkonnaeesmärgesid (ELT L 442, 9.12.2021, p. 1).

⁹Direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv).

	investeeringutes.
Kõrvalsaadus	<p>Kõrvalsaaduse, mitte jäätmetena, käsitatakse ainet või eset, mis saadakse sellise tootmisprotsessi tulemusel, mille esmane eesmärk ei ole toota kõrvalsaadust ainet ega eset, kui täidetud on järgmised tingimused:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. aine või eseme edasine kasutamine on kindel; ii. ainet või eset võib kasutada vahetult ilma igasuguse täiendava töötlemiseta peale selle, mis on antud tööstusharus üldiselt tavaks; iii. aine või ese on toodetud tootmisprotsessi lahutamatu osana ning iv. edasine kasutamine on seaduslik, st aine või ese vastab konkreetse kasutamise osas kõigile asjakohastele tootele esitatavatele ning keskkonna- ja tervisekaitsemeetmetele ning ei avalda lõppkokkuvõttes ebasoodsat mõju keskkonnale ega inimese tervisele.
CO₂ arvestusühik	Ülekantav või kaubeldav instrument, mis kujutab endast ühe CO ₂ ekvivalenttonni heite vähendamist või sidumist ning mis on välja antud ja mida on kontrollitud tunnustatud kvaliteedistandardite kohaselt.
Süsinikdioksiidi (CO₂) ekvivalent	Universaalne mõõtühik, mis näitab iga kasvuhoonegaasi globaalse soojendamise potentsiaali (GWP) , väljendatuna ühe süsinikdioksiidi ühiku globaalse soojendamise potentsiaalina . Seda kasutatakse ühtse alusena selleks, et hinnata erinevate kasvuhoonegaaside vabanemist või nende vabanemise vältimist.
Lapstööjõu kasutamine	<p>Töö, mis jätab lapsed ilma lapsepõlvest, arengupotentsiaalset ja väärikusest ning kahjustab nende füüsilist ja vaimset arengut. Selle all mõeldakse tööd, mis:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. on vaimselt, füüsiliselt, sotsiaalselt või moraalselt ohtlik ja lastele kahjulik ja/või ii. häirib nende kooliskäimist, jättes nad ilma võimalusest koolis käia; kohustab neid koolist enneaegselt lahkuma või nõuab neilt, et nad püüaksid kombineerida kooliskäimist liiga pika ja raske tööga. <p>Lapsena määratletakse alla 18-aastane isik. See, kas teatavat töövormi võib nimetada lapstööjõu kasutamiseks, sõltub lapse vanusest, tehtud töö liigist ja tööajast ning töötingimustest. See varieerub sõltuvalt konkreetsest riigist ja majandussektorist. Vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonile nr 138 vanuse alampiiri kohta ei tohiks töötamise vanuse alampiir olla madalam kui vanus koolikohustuse lõppedes ning igal juhul mitte alla 15 aasta. Erandeid võib teha teatavates riikides, kus majandus ja haridusasutused ei ole piisavalt arenenud ning kehtib vanuse alampiir 14 aastat. Need erandlikud riigid määrab kindlaks</p>

	<p>Rahvusvaheline Tööorganisatsioon vastuseks asjaomase riigi eritaotlusele ning konsulteerides tööandjaid ja töotajaid esindavate organisatsioonidega.</p> <p>Siseriiklikud õigusaktid võivad lubada 13–15aastaste isikute töölevõtmist kerge töö tegemiseks, kui ei ole tõenäoline, et see kahjustab nende tervist või arengut või piirab nende kooliskäimist või osalemist kutse- või koolitusprogrammides. Vanuse alampiir sellisele tööle lubamisel, mis oma laadi või töötamise asjaolude tõttu ohustab tõenäoliselt noorte tervist, turvalisust või kõlblust, ei tohi olla alla 18 aasta.</p>
Ringmajandus	<p>Majandussüsteem, kus toodete, materjalide ja muude ressursside väärtust majanduses säilitatakse nii kaua kui võimalik, tõhustades nende kasutamist tootmises ja tarbimisel ning vähendades seega sellise kasutamise keskkonnamõju, minimeerides jäätmeid ja ohtlike ainete keskkonda sattumist olulusringi kõigis etappides, sh jäätmehierarhia kohaldamise kaudu.</p>
Ringmajanduse põhimõtted	<p>Euroopa ringmajanduse põhimõtted on</p> <ol style="list-style-type: none"> i. kasutatavus, ii. korduskasutatavus, iii. parandatavus, iv. demonteerimine, v. taastamine või uuendamine, vi. ringlussevõtt, vii. ringlus bioloogilise tsükli alusel, viii. toote- ja materjalikasutuse muu võimalik optimeerimine.
Materjali ringkasutuse määr	<p>Materjalide, komponentide ja toodete ringlus praktikas pärast esmast kasutamist, kasutades järgmisi strateegiaid (eelistuse järjekorras):</p> <ol style="list-style-type: none"> i. hooldus / pikem kasutusaeg; ii. korduskasutamine/ümberjagamine; iii. uuendamine/taastamine; iv. ringlussevõtt, kompostimine või anaeroobne lagunemine. <p>Kasutusmäär on materjalide ringkasutuse ja materjalide üldise kasutamise suhe.</p>
Salastatud teave	<p>ELi salastatud teave, nagu on määratletud nõukogu otsuses 2013/488/EL¹⁰ ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta, või liikmesriigi salastatud teave, mis on tähistatud kõnealuse nõukogu otsuse B liite kohaselt.</p>
Kliimamuutustega kohanemine	<p>Tegelike ja eeldatavate kliimamuutuste ja nende mõjuga kohanemise protsess.</p>
Kliimamuutuste leevendamine	<p>KHG heite vähendamise protsess ja üleilmse keskmise temperatuuri tõusu hoidmine 1,5 °C juures võrreldes industriaalühiskonnaaelse tasemega, kooskõlas Pariisi kokkuleppega.</p>
Kliimamuutustele vastupanu võime	<p>Ettevõtja suutlikkus kohaneda kliimamuutustega</p>

¹⁰Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

	<p>ja nendega seotud suundumuste ja ebakindlusega. Kliimamuutustele vastupanu võime hõlmab suutlikkust juhtida kliimaga seotud 1. valdkonna KHG heidet ja saada kasu kliimaga seotud võimalustest, sh võimet reageerida üleminekuriskidele ja füüsilistele riskidele ning nendega kohaneda. Ettevõtja kliimamuutustele vastupanu võime hõlmab nii tema strateegilist vastupanuvõimet kui ka tegevuse vastupanuvõimet kliimamuutustega seotud muutustele, suundumustele või ebakindlusele.</p>
Kliimaga seotud võimalus	<p>Kliimamuutustega seotud võimalik positiivne mõju ettevõtjale. Jõupingutused kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks võivad pakkuda ettevõtjatele võimalusi. Kliimaga seotud võimalused varieeruvad sõltuvalt piirkonnast, turust ja tööstusest, kus ettevõtja tegutseb.</p>
Kliimaga seotud füüsiline risk (kliimamuutustest tulenev füüsiline risk)	<p>Kliimamuutustest tulenevad riskid, mis võivad olla tingitud sündmusest (akuutsed riskid) või pikemaajalistest (kroonilised riskid) kliimamuutustest.</p> <p>Akuutsed füüsilised riskid tulenevad konkreetsetest ohtudest, eelkõige sellistest ilmastikunähtustest nagu tormid, üleujutused, tulekahjud või kuumalained. Kroonilised füüsilised riskid tulenevad pikemaajalistest kliimamuutustest, nagu temperatuurimuutused ja nende mõju meretaseme tõusule, vee kättesaadavuse vähenemine, elurikkuse kadumine ning maa ja mulla viljakuse muutused.</p>
Kliimaga seotud üleminekurisk	<p>Riskid, mis tulenevad üleminekust vähese CO₂ heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele majandusele. Tavaliselt hõlmavad need poliitilisi riske, õiguslikke riske, tehnoloogiariske, tururiske ja maineriske.</p>
Kollektiivläbirääkimised	<p>Kõik läbirääkimised, mis toimuvad ühelt poolt tööandja, tööandjate rühma või ühe või mitme tööandjate organisatsiooni ja teiselt poolt ühe või mitme ametiühingu või nende puudumisel nende poolt vastavalt siseriiklikele õigusnormidele nõuetekohaselt valitud ja volitatud töötajate esindajate vahel, eesmärgiga:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. määrata kindlaks töö- ja töölepingutingimused ja/või ii. reguleerida töötajate ja tööandjate vahelisi suhteid ja/või reguleerida suhteid tööandjate või nende organisatsioonide ja töötajate organisatsiooni(de) vahel.
Kinnitatud juhtum (lapstööjõu kasutamine või sunniviisiline töö või inimkaubandus)	<p>Lapstööjõu kasutamise või sunniviisilise töö või inimkaubanduse juhtum, mis on kinnitust leidnud. Kinnitatud juhtumid ei hõlma lapstööjõu kasutamise, sunniviisilise töö või inimkaubanduse juhtumeid, mida aruandeperioodil veel uuritakse.</p>
Kinnitatud korrupsiooni- altkäemaksujuhtum või	<p>Korrupsiooni- või alktäemaksujuhtum, mis on kinnitust leidnud. Kinnitatud korrupsiooni- või alktäemaksujuhtumid ei hõlma</p>

	korrupsiooni- või altkäemaksujuhtumeid, mida aruandeperioodi lõpu seisuga veel uuritakse. Võimalikke nõuete täitmata jätmise juhtumeid võib kinnitatuks lugeda kas ettevõtja vastavuskontrolli spetsialisti või muu samalaadset funktsiooni täitva isiku või asutuse otsusel. Kohtulik kinnitus ei ole nõutav.
Tarbija	Üksikisikud, kes soetavad, tarbivad või kasutavad kaupu ja teenuseid isiklikuks tarbeks kas enda või teiste jaoks, kuid mitte edasimüügiks, ettevõtluseks või kaubandus-, äri-, käsitöö- või kutsetegevuseks.
Ettevõtluskultuur	Ettevõtluskultuur väljendab eesmärgi väärtuste ja veendumuste kaudu. See suunab ettevõtja tegevust ühiste eelduste ja kontserni normide kaudu, nagu väärtused, ülesannete kirjeldused või käitumisjuhend.
Korrupsioon	Isikule usaldatud võimu kuritarvitamine omakasu eesmärgil, mille ajendiks võivad olla nii üksikisikud kui ka organisatsioonid. See hõlmab sellist tegevust nagu meelehea, pettus, väljapressimine, kokkumäng ja rahapesu. See hõlmab ka mis tahes isikule või mis tahes isikult kingituse, laenu, tasu, preemia või muu eelise pakkumist või saamist, kui see on mõeldud stiimulina sellise teo tegemiseks, mis on ebaseaduslik või kujutab endast usalduse kuritarvitamist ettevõtja äritegevuses. See võib hõlmata rahalisi või mitterahalisi hüvitisi, nagu tasuta kaubad, kingitused ja puhkused, või spetsiaalseid isiklike teenuseid, mida osutatakse põhjendamatu eelise saamiseks või mis võivad põhjustada moraalseid survet sellise eelise saamiseks.
Usaldusväärsed esindajad	Isikud, kellel on piisavalt põhjalikud kogemused suhtlemisel konkreetsest piirkonnast pärinevate või konkreetse taustaga mõjutatud sidusrühmadega (näiteks naistöötajad põllumajandusettevõtetes, põlisrahvad või võõrtöötajad) ja kes saavad aidata nende tõenäolisi muresid tõhusalt edastada. Praktikas võib see hõlmata arengu ja inimõigustega tegelevaid valitsusväliseid organisatsioone, rahvusvahelisi ametiühinguid ja kohalikku kodanikuühiskonda, sealhulgas usupõhiseid organisatsioone.
Praegune finantsmõju	Jooksva aruandeperioodi finantsmõju , mida kajastatakse raamatupidamise põhjaruannetes.
CO₂ heite vähendamise hoovad	Leevendusmeetmete koondkategoriad, nagu energiatõhusus, elektrifitseerimine, kütuse vahetamine, taastuenergia kasutamine, toodete muutmine ja tarneahela CO ₂ heite vähendamine, mis sobivad kokku ettevõtja konkreetsete meetmetega .
Raadamine	Metsastatud maa ajutine või püsiv muutmine inimtegevuse tulemusel metsastamata maaks ¹¹ .

¹¹Komisjoni 6. aprilli 2022. aasta delegeeritud määruse (EL) 2022/1288 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/2088 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks põhimõttega „ei kahjusta

Degradeerumine või degradeerunud ökosüsteem	Krooniline <i>inimmõju</i> , mis põhjustab <i>elurikkuse</i> kadumist ning <i>ökosüsteemi</i> struktuuri, koostise ja funktsionaalsuse häireid.
Sõltuvus	Olukord, kus ettevõtja sõltub oma äriprotsessides looduslikest, inim- ja/või sotsiaalsetest ressurssidest.
Sadestumine vette ja pinnasesse	Kas regulaarse tegevuse või <i>juhtumite</i> või ettevõtjate jäätmete kõrvaldamise tagajärjel keskkonda – vette või <i>pinnasesse</i> – kogunenud teatud hulk <i>ainet</i> , olenemata sellest, kas selline kogunemine toimub ettevõtja tootmiskohas või väljaspool seda.
Kõrbestumine	<i>Maa degradeerumine</i> kuivadel ja poolkuivadel aladel ning alaniiskete alade kuivades osades mitmesuguste tegurite, sealhulgas kliimamuutuste ja inimtegevuse tagajärjel. <i>Kõrbestumine</i> ei tähenda olemasolevate kõrbete loomulikku laienemist.
Vettejuhtimine	<i>Reovee vettejuhtimise</i> all mõistetakse punkt- või ka hajureostusallikast veekogusse lisatud/lastud veehulka (m ³) või <i>ainet</i> (kg BHT/päev või samaväärne mõõtühik). Heitvee väljavoolu (või <i>vettejuhtimise</i>) all mõistetakse töödeldud reovett, mis juhitakse vette reoveepuhastist.
Diskrimineerimine	<i>Diskrimineerimine</i> võib toimuda otseselt või kaudselt. Otsene <i>diskrimineerimine</i> toimub siis, kui isikut koheldakse halvemini võrreldes sellega, kuidas teisi sarnases olukorras olevaid isikuid on koheldud või koheldaks, ning selle põhjus on isiku konkreetne tunnus, mis kuulub mõiste „kaitstav põhjus“ alla. Kaudne <i>diskrimineerimine</i> leiab aset siis, kui näiliselt neutraalne eeskiri seab mõne isiku või teatavate samade tunnustega rühma ebasoodsasse olukorda. Tuleb tõendada, et otsus paneb mõne rühma võrreldes võrdlusrühmaga ebasoodsamasse olukorda.
Topeltolulisus	<i>Topeltolulisusel</i> on kaks mõõdet: <i>mõjuga seotud olulisus</i> ja <i>majanduslik olulisus</i> . Kestlikkusaspekt vastab <i>topeltolulisuse</i> kriteeriumile, kui see on oluline mõju perspektiivist või majanduslikust perspektiivist või mõlemast.
Toote, komponendi või materjali vastupidavus	Toote, komponendi või materjali võime säilitada funktsioonid ja otstarve, kui seda kasutatakse ettenähtud viisil.
Ökoloogiline künnis	Künnis, mida ületades välistingimuste suhteliselt väike muutus põhjustab kiire muutuse <i>ökosüsteemis</i> . Kui <i>ökoloogiline künnis</i> on ületatud, ei pruugi <i>ökosüsteemi</i> sisemisest vastupanuvõimest enam piisata selle varasema olukorra taastumiseks.
Ökosüsteemi ulatus	<i>Ökosüsteemi</i> vara suurus: <i>ökosüsteemi</i> vara

oluliselt“ seotud teabe sisu ja esitamise üksikasjad, kestlikkuse näitajate ja kestlikkusele avalduva negatiivse mõjuga seotud teabe sisu, meetodika ja esitusviis ning keskkonnaalaste või sotsiaalsete omaduste edendamise ja kestliku investeerimise eesmärkidega seotud teabe sisu ja esitusviis lepingueelsetes dokumentides, veebisaitidel ja perioodilistes aruannetes (ELT L 196, 25.7.2022, lk 1)) I lisa punkt 21.

	on konkreetse ökosüsteemi tüübiga, mida iseloomustavad eri biotilised ja abiotilised komponendid ning nende vastastikmõjud, külgnev ruum.
Ökosüsteemi taastamine	Mis tahes tahtlik tegevus, millega algatatakse degradeerunud ökosüsteemi taastumine või kiirendatakse seda.
Ökosüsteemi teenused	Ökosüsteemide panus hüvedesse, mida kasutatakse majanduslikus ja muus inimtegevuses, seega kasu, mida inimesed ökosüsteemidest saavad. Millenniumi ökosüsteemi hinnangu järgi saab ökosüsteemi teenused jagada toetavateks, reguleerivateks, varustavateks ja kultuurilisteks. Ökosüsteemi teenuste ühtses rahvusvahelises klassifikatsioonis (CICES) on esitatud ökosüsteemi teenuste liigitus.
Ökosüsteem(id)	Taime-, looma- ja mikroorganismikoosluste dünaamilisest kompleksist ja eluta keskkonnast koosnev ja nende vastastikustel mõjudel põhinev funktsionaalne üksus. Ökosüsteemide tüpoloogia on esitatud IUCNi ülemaailmses ökosüsteemide tüpoloogia 2.0 versioonis.
Heide	Ainete , vibratsiooni, soojuse või müra otsene või kaudne eraldumine punkt- või hajaallikatest õhku, vette või pinnasesse ¹² .
Palgatöötaja/töötaja	Isik, kes on ettevõtjaga töösuhtes vastavalt siseriiklikule õigusele või tavale.
Lõppkasutajad	Üksikisikud, kes lõppkokkuvõttes kasutavad konkreetset toodet või teenust või kellele konkreetne toode või teenus on mõeldud.
Võrdsed võimalused	Üksikisikute võrdne ja mittediskrimineeriv juurdepääs haridus-, koolitus-, töö- ja karjäärivõimalustele ning õiguste kasutamisele, ilma et nad oleksid ebasoodsamas olukorras selliste kriteeriumide alusel nagu sugu, rassiline või etniline päritolu, rahvus, usutunnistus või veendumused, puue, vanus või seksuaalne sättumus.
Võrdne kohtlemine	Võrdse kohtlemise põhimõte on Euroopa Liidu õiguse üldpõhimõte, mis eeldab, et sarnaseid olukordi või sarnases olukorras olevaid isikuid käsitletakse või koheldakse ühtemoodi. ESRS S1 kontekstis tähistab mõiste „ võrdne kohtlemine “ ka mittediskrimineerimise põhimõtet, mille kohaselt ei tohi esineda otsest ega kaudset diskrimineerimist soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.
Finantsmõju	Selliste riskide ja võimaluste mõju, mis mõjutab ettevõtja finantspositsiooni, finantstulemusi ja rahavooge lühikeses, keskmises või pikas perspektiivis.

¹² Direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv).

Majanduslik olulisus	Kestlikkusaspekt on majanduslikult oluline, kui see tingib riske ja loob võimalusi , mis mõjutavad (või millest võib põhjendatult eeldada, et need mõjutavad) ettevõtja finantsseisundit, finantstulemusi, rahavooge, juurdepääsu rahastamisele või kapitalikulu lühikeses, keskmises või pikas perspektiivis.
Sunniviisiline töö	Igasugune töö või teenistus, mida nõutakse mis tahes isikult ükskõik missuguse karistusega ähvardades ning milleks see isik ei ole ennast vabatahtlikult pakkunud. Terminiga tähistatakse kõiki olukordi, kus inimesi mis tahes meetodiga sunnitakse tööd tegema, sh nii traditsioonilist nn orjatööd kui ka tööalase ära kasutamise seotud kaasaegseid sunnivorme, mis võivad hõlmata inimkaubandust ja kaasaegset orjandust.
Fossiilkütus	Süsinikul põhinev taastumatu energiaallikas, näiteks tahke kütus, maagaas ja nafta.
Eelnev vabatahtlik ja teadev nõusolek	Eelnev vabatahtlik ja teadev nõusolek väljendab põlisrahvaste õigust määrata ise kindlaks oma poliitilised, sotsiaalsed, majanduslikud ja kultuurilised prioriteedid. See kätkeb põlisrahvaste kolme omavahel seotud ja kumulatiivset õigust: õigus olla ära kuulatud, õigus osaleda ning õigus oma maale, territooriumidele ja ressurssidele. Eelnev vabatahtlik ja teadev nõusolek kehtib põlisrahvaste puhul ja seda tunnustatakse rahvusvahelises inimõigustealases õiguses, nimelt põlisrahvaste õiguste ÜRO deklaratsioonis.
Magevesi	Põhjavesi ja pinnavesi, mille keskmine soolsus aastas on < 0,5 ‰ (s.o vee raamdirektiivi II lisas nimetatud piirmäär).
KHG heite vähendamine	Ettevõtja KHG 1., 2. ja 3. valdkonna heite või KHG koguheit vähenemine aruandlusperioodi lõpus võrreldes võrdlusaasta heit ega. Heite vähendamine võib tuleneda muu hulgas energiatõhususest, elektrifitseerimisest, tarnijate CO ₂ heite vähendamisest, elektrienergia allikate jaotuse CO ₂ heite vähendamisest, säästvate toodete arendamisest või aruandluspiiride või tegevuste muutumisest (nt allhange, vähenenud võimsus), tingimisel et see saavutatakse ettevõtja enda tegevuses ja väärtusahela eelnevas ja järgnevas etapis. Sidumist ja välditud heidet ei arvestata heit vähendamisenä .
KHG sidumine ja säilitamine	(Inimtekkeline) sidumine tähendab KHG kõrvaldamist atmosfäärist tahtliku inimtegevuse tulemusena. See hõlmab CO ₂ inimtekkeliste bioloogiliste sidujate tõhustamist ning keemiatehnoloogia kasutamist, et saavutada pikaajaline sidumine ja säilitamine. Tööstuslikest ja energiaga seotud allikatest pärit süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, mis üksinda ei eemalda atmosfäärist süsinikdioksiidi, võib CO ₂ atmosfäärist siduda, kui seda kombineeritakse bioenergia tootmisega

	(bioenergia tootmine koos CO ₂ kogumise ja säilitamisega). Sidumisel võib toimuda taasvallandumine, mis tähendab säilitatud KHG mis tahes liikumist kavandatud hoidlast välja, nii et see siseneb uuesti atmosfääri. Näiteks kui teatava koguse CO ₂ eemaldamiseks kasvatatud metsas toimub metsapõleng, vallandub puudesse kogutud heide uuesti.
Globaalse soojendamise potentsiaal (GWP)	Tegur, mis kirjeldab konkreetse KHG ühe ühiku kiirgusmõju (atmosfäärile tekitatava kahju määr) võrreldes ühe CO ₂ ühikuga.
Kasvuhoonegaasid (KHG)	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 V lisa 2. osas loetletud gaasid ¹³ . Nende hulka kuuluvad süsinikdioksiid (CO ₂), metaan (CH ₄), diämmastikoksiid (N ₂ O), väävelheksafluoriid (SF ₆), lämmastiktrifluoriid (NF ₃), fluorosüsivesinikud (HFCd) ja perfluorosüsivesinikud (PFCd).
Kaebuste esitamise mehhanism	Kõik korralised, riiklikud või mitteriiklikud, kohtulikud või kohtuvälised protsessid, mille kaudu sidusrühmad saavad esitada kaebusi ja taotleda õiguskaitset . Riiklike kohtulikke ja kohtuväliseid kaebuste esitamise mehhanisme pakuvad näiteks kohtud, töökohtud, riiklikud inimõiguste institutsioonid, OECD suuniste kohased riiklikud kontaktpunktid hargmaistele ettevõtjatele, ombudsmani büroo, tarbijakaitseasutused, reguleerivad järelevalveasutused ja valitsuse juhitud kaebuste lahendamise bürood. Mitteriiklikud kaebuste esitamise mehhanismid on need, mida ettevõtja haldab kas üksi või koos sidusrühmadega , näiteks tegevustasandi kaebuste esitamise mehhanismid ja kollektiivläbirääkimised , sealhulgas kollektiivläbirääkimistega loodud mehhanismid. Need hõlmavad ka tööstusliitude, rahvusvaheliste organisatsioonide, kodanikuühiskonna organisatsioonide või mitut sidusrühma hõlmavate rühmade hallatavaid mehhanisme. Tegevustasandi kaebuste esitamise mehhanisme haldab organisatsioon kas üksi või koostöös teiste osapooltega ning need on organisatsiooni sidusrühmadele vahetult kättesaadavad. Need võimaldavad kaebusi varakult ja otse tuvastada ja lahendada, vältides seeläbi nii kahju suurenemist kui ka kaebuste tõsisemaks muutumist. Samuti annavad need otseselt mõjutatud isikutelt saadavat olulist tagasisidet organisatsiooni hoolsuskohustuse täitmise tulemuslikkuse kohta. ÜRO 31. juhtpõhimõtte kohaselt on tõhusad kaebuste esitamise mehhanismid

¹³Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

	õiguspärased, kättesaadavad, prognoositavad, õiglased, läbipaistvad, õigustega kooskõlas ja pideva õppimise allikad. Lisaks nendele kriteeriumidele põhinevad tõhusad tegevustasandi kaebuste esitamise mehhanismid ka kaasamisel ja dialoogil. Organisatsioonil võib olla keerulisem hinnata nende kaebuste esitamise mehhanismide tõhusust, milles ta osaleb, võrreldes nendega, mille ta on loonud.
Põhjavesi	Kogu vesi, mis asub maapinna all küllastusvööndis ja on otseses kokkupuutes pinnase või aluspinnasega ¹⁴ .
Elupaik	Organismi või populatsiooni loodusliku esinemise paik või maa-ala liik. Kasutatakse ka konkreetse liigi või selle ökoloogilise niši jaoks vajalike keskkonnatunnuste tähistamiseks.
Elupaikade killustumine	Üldmõiste, mis kirjeldab protsesse, mille käigus elupaiga kadumine toob kaasa pidevate elupaikade jagunemise suuremaks arvuks väiksemateks, väiksema üldsuurusega paikadeks, mis on üksteisest eraldatud erinevate elupaikade maatriksiga. Elupaikade killustumine võib toimuda looduslike protsesside (nt metsa- ja rohumaapõlengud, üleujutused) ja inimtegevuse (metsandus, põllumajandus, linnastumine) tulemusena.
Ahistamine	Olukord, kui esineb kaitstud diskrimineerimis alusega seotud (nt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/54/EÜ ¹⁵ alusel sugu või nõukogu direktiivi 2000/78/EÜ ¹⁶ alusel religioon või veendumus, puue, vanus või seksuaalne sättumus) soovimatu käitumine, mille eesmärk või tagajärg on isiku väärkuse alandamine ning ähvardava, vaenuliku, halvustava, alandava või solvava õhkkonna loomine.
Ohtlikud jäätmed	Jäätmed , millel on üks või mitu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ ¹⁷ (mis käsitleb jäätmeid) III lisas loetletud ohtlikku omadust.
Suure kliimamõjuga sektorid	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1893/2006 ¹⁸ I lisa A–H ja L jaos loetletud sektorid (nagu on määratletud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2022/1288 ¹⁹).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määruse (EL) 2020/852 (millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088, ELT L 198, 22.6.2020, lk 13) artiklid 2 punkt 20.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiiv 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes (ELT L 204, 26.7.2006, lk 23).

¹⁶ Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (ELT L 303, 2.12.2000, lk 16).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1893/2006, millega kehtestatakse majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator NACE Revision 2 ning muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3037/90 ja teatavaid EÜ määrusi, mis käsitlevad konkreetseid statistikavaldkondi (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).

¹⁹ Komisjoni 6. aprilli 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/1288, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2019/2088 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ seotud teabe sisu ja esitamise üksikasjad, kestlikkuse näitajate ja kestlikkusele avalduva negatiivse mõjuga seotud teabe sisu, meetodika ja esitusviis ning keskkonnavalaste või sotsiaalsete omaduste edendamise ja kestliku investeerimise

<p>Mõju</p>	<p>Mõju, mida ettevõtja avaldab või võib avaldada keskkonnale ja inimestele, sh mõju nende inimõigustele, ja mis on seotud tema enda tegevuse ja väärtusahela eelneva ja järgneva etapiga, sh tema toodete ja teenuste ning ärisuhete kaudu. Mõju võib olla tegelik või võimalik, negatiivne või positiivne, lühiajaline, keskmine või pikaajaline, kavandatud või tahtmatu ning tagasipööratav või pöördumatu. Mõju võib avalduda lühikeses, keskpikas või pikas perspektiivis. Mõju näitab ettevõtja negatiivset või positiivset panust kestlikusse arengusse.</p>
<p>Mõjurid</p>	<p>Kõik tegurid, mis põhjustavad muutusi looduses, inimtekkelises varas, looduse panuses inimeste heaks ja heas elukvaliteedis. Muutusi esile kutsuvad otsesed mõjurid võivad olla nii looduslikud kui ka inimtekkelised. Neil on otsene füüsikaline (mehaaniline, keemiline, müra, valgus jne) ja käitumist mõjutav mõju loodusele. Need hõlmavad muu hulgas kliimamuutusi, saastet, eri liiki maakasutuse muutust, invasiivseid võõrliike ja zoonoosi ning ekspluateerimist. Kaudsed mõjurid toimivad hajutatult, muutes ja mõjutades nii otseseid mõjureid (nende taset, suunda või kiirust) kui ka muid kaudseid mõjureid. Kaudsete ja otseste mõjurite vastastikmõju loob erinevaid suhte, omistamise ja mõju ahelaid, mis võivad varieeruda sõltuvalt liigist, intensiivsusest, kestusest ja kaugusest. Need suhted võivad kaasa tuua ka eri liiki ülekanduva mõju. Üleilmsed kaudsed mõjurid hõlmavad majanduslikke, demograafilisi, juhtimis-, tehnoloogilisi ja kultuurilisi mõjureid. Kaudsete mõjurite hulgas pööratakse erilist tähelepanu institutsioonide (nii ametlike kui ka mitteametlike) rollile ning tootmis-, tarne- ja tarbimismudelite mõjule, mis avalduvad loodusele, looduse panusele inimeste heaks ja heale elukvaliteedile.</p>
<p>Mõjuga seotud olulisus</p>	<p>Kestlikkusaspekt on mõju seisukohast oluline, kui see on seotud ettevõtja tegeliku või võimaliku olulise positiivse või negatiivse mõjuga inimestele või keskkonnale lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis. Mõju seisukohast oluline kestlikkusaspekt hõlmab ettevõtja enda tegevuse ja väärtusahela eelneva ja järgneva etapiga seotud mõju, sh tema toodete ja teenuste ning ärisuhete kaudu avalduvat mõju.</p>
<p>Juhtum</p>	<p>Ettevõtja või pädevate asutuste poolt ametliku menetluse teel registreeritud õigustoiming või kaebus või ettevõtja kehtestatud korra kohaselt tuvastatud nõuete rikkumine. Nõuete rikkumise juhtumite kindlakstegemiseks kehtestatud</p>

eesmärkidega seotud teabe sisu ja esitusviis lepingueelsetes dokumentides, veebisaitidel ja perioodilistes aruannetes (ELT L 196, 25.7.2022, lk 1).

	menetlused võivad hõlmata juhtimissüsteemi auditeid, ametlikke järelevalveprogramme või kaebuste esitamise mehhanisme .
Põletamine	Põletamine on jäätmete kontrollitud põletamine kõrgel temperatuuril koos energia taaskasutusega või ilma selleta.
Juhtorgani sõltumatu liige	Juhtorgani liikmed, kes teevad sõltumatuid otsuseid ilma igasuguse välise mõju või huvide konfliktita. Sõltumatus tähendab üldiselt objektiivset ja takistamatut otsustamist. Kui seda kasutatakse meetmena, mille abil hinnata sõltumatust või liigitada haldus-, juht- ja järelevalveorganite või nende komiteede tegevjuhtkonda mittekuuluv liige sõltumatuks, tähendab see sellise huvi, ametikoha, seotuse või suhte puudumist, mis mõistliku ja teadliku kolmanda isiku seisukohast hinnates võib otsuste tegemist nõuetevastaselt mõjutada või põhjustada erapoolikut otsuste tegemist.
Põlisrahvad	Rahvusvahelisel tasandil ei ole kokku lepitud põlisrahvaste ühtset määratlust. Tegelikuses valitseb rahvusvahelistes asutustes üksmeel selle suhtes, milliseid rühmi võib pidada põlisrahvasteks ja tuleks sellisena eriliselt kaitsta. Üks põlisrahvaste määratlemise oluline kriteerium puudutab nende seotust traditsioonilise alaga, nagu on määratletud ILO konventsiooni nr 169 artiklis 1, milles sätestatakse, et konventsiooni kohaldatakse „a) iseseisvate riikide hõimurahvaste suhtes, kelle sotsiaalsed, kultuurilised ja majanduslikud tingimused eristavad neid teistest rahvusgruppidest ning kelle staatust reguleerivad täielikult või osaliselt nende endi tavad või traditsioonid või eriseadused või -eeskirjad; b) iseseisvate riikide rahvad, keda peetakse põlisrahvasteks, kuna nad pärinevad rahvastest, kes asustasid seda riiki või geograafilist piirkonda, kuhu riik kuulub, vallutuse või koloniseerimise või praeguste riigipiiride kehtestamise ajal, ja kes, olenemata oma õiguslikust staatusest, on säilitanud osaliselt või täielikult oma sotsiaalsed, majanduslikud, kultuurilised ja poliitilised institutsioonid.“ ILO konventsiooni nr 169 artikli 1 lõikes 2 on samuti sätestatud, et „nende rühmade kindlaksmääramisel, mille suhtes kohaldatakse käesoleva konventsiooni sätteid, käsitatakse põhikriteeriumina põlis- või hõimude enesemääratlemist“.
Kaudne KHG heide	KHG heide , mis tuleneb ettevõtja tegevusest, kuid tekib teise ettevõtte omanduses või kontrolli all olevatest allikatest. Kaudne heide on 2. ja 3. valdkonna KHG heide kokku.
Käitis	Paikne tehniline üksus, kus viiakse läbi üht või mitut tegevust, mis võib mõjutada heidet ja saastust .
Ettevõttesisene CO₂ hind	Hind, mida ettevõtja kasutab, et hinnata investeerimis-, tootmis- ja tarbimisharjumuste muutuste finantsmõju ning võimalikku

	tehnoloogilist arengut ja tulevase heite vähendamise kulusid.
Ettevõttesisene CO₂ heite maksustamise kava	Organisatsiooniline korraldus, mis võimaldab ettevõtjal kohaldada CO ₂ hindu strateegiliste ja operatiivsete otsuste tegemisel. Ettevõtjad kasutavad ettevõttesiseselt tavaliselt kahte liiki CO₂ hindu . Esimene liik on varihind, mis on teoreetiline kulu või tinglik summa, mida ettevõtja sisse ei nõua, kuid mida saab kasutada majandusliku mõju või kompromisside hindamiseks selliste asjade puhul nagu riskide mõju , uued investeeringud, projektide nüüdispuhasväärtus ja eri algatuste tasuvus. Teine liik on ettevõttesisene maks või tasu, mis on CO ₂ hind, mida nõutakse äritegevuselt, tooteliinilt või muult äriüksuselt ja mis põhineb KHG heitel (need ettevõttesisesed maksud või tasud sarnanevad ettevõttesisesest siirdehindadega).
Invasiivsed või võõrliigid	Liigid, mille sissetoomine ja/või levimine inimtegevuse tõttu väljaspool nende looduslikku levilat ohustab bioloogilist mitmekesisust , toiduga kindlustatust ning inimeste tervist ja heaolu. „Võõrliik“ tähistab liiki, mis on sisse toodud väljaspoole selle looduslikku levilat (võõrliigi sünonüümid on „eksootiline liik“ ja „mittepärismaine liik“). „Invasiivne“ tähistab liiki, mis laieneb ökosüsteemides , kuhu see on sisse viidud, ja muudab selliseid ökosüsteeme. Seega võib liik olla võõrliik, ilma et see oleks invasiivne, või piirkonnas pärismaise liigi puhul võib see kasvada ja muutuda invasiivseks, olemata tegelikult võõrliik.
Võtmetähtsusega elurikas ala	Alad, mis aitavad märkimisväärselt kaasa elurikkuse säilimisele kogu maailma maismaa-, magevee- ja mereökosüsteemides . Ala kvalifitseerub üleilmse võtmetähtsusega elurikkaks alaks , kui see vastab ühele või mitmele kriteeriumile 11st, mis on jagatud viide kategooriasse: ohustatud elurikkus , geograafiliselt piiratud elurikkus , ökoloogiline terviklikkus , bioloogilised protsessid ja asendamatus. Võtmetähtsusega elurikaste alade üleilmset andmebaasi haldab võtmetähtsusega elurikaste alade partnerluse nimel BirdLife International.
Maa degradeerumine	Paljud protsessid, millest tulenevalt vähenevad või kaovad elurikkus , ökosüsteemi funktsioonid või nende kasulikkus inimestele; mõiste hõlmab kõigi maismaa ökosüsteemide seisundi halvenemist .
Prügila	Jäätmeäritluskoht jäätmete ladestamiseks maa peale või maa sisse ²⁰ .
Maasüsteem (muutus)	Maasüsteemi maismaakomponent, mis hõlmab kõiki inimeste maakasutusega seotud protsesse ja tegevusi. Nende seas on sotsiaal-majanduslikud, tehnoloogilised ja

²⁰ Nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ (prügilate kohta, EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1) artikli 2 punkt g.

	<p>organisatsioonilised sisendid ja korraldused, samuti maast saadav kasu ning ühiskondliku tegevuse soovimatud sotsiaalsed ja ökoloogilised tagajärjed. Mõiste „maakasutused“ hõlmab maakasutust (maakasutusega seotud tegevused, korraldused ja sisendid) ja maakatet (maa füüsiliste omaduste kogum, mida saab jälgida Maa seire abil).</p>
Maakasutus (muutus)	<p>Konkreetsed maa-ala inimkasutus teataval eesmärgil (nt elamiseks, põllumajanduseks, puhkuseks, tööstuslikuks kasutamiseks jne). Maakate mõjutab seda, kuid need ei ole sünonüümid. Maakasutuse muutus tähendab muutust maa kasutamises või majandamises inimeste poolt, mis võib kaasa tuua maakatte muutuse.</p>
Seaduslikud esindajad	<p>Seaduse kohaselt või praktikas tunnustatud isikud, näiteks töötajate puhul ametiühingu valitud esindajad või muud mõjutatud sidusrühmade sarnaselt vabalt valitud esindajad.</p>
Mõjujõud	<p>Ettevõtja võime muuta sellise teise isiku õigusvastaseid tavasid, kes on seotud kestlikkusega seotud negatiivse mõjuga.</p>
Lobitöö	<p>Tegevus, mille eesmärk on mõjutada poliitika või õigusaktide koostamist või rakendamist või valitsuste, valitsusasutuste, reguleerivate asutuste, Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutuste või standardite kehtestajate otsustusprotsesse. Selline tegevus hõlmab järgmist (loetelu ei ole täielik):</p> <ol style="list-style-type: none"> i. koosolekute, konverentside ja ürituste korraldamine ning nendel osalemine; ii. avalikele konsultatsioonidele, kuulamistele või muudele sarnastele algatustele kaasaaitamine või neil osalemine; iii. teavituskampaaniate, platvormide, võrgustike ja rohujuuretasandi algatuste korraldamine; iv. poliitika ja seisukohadokumentide, arvamusküsitluste, küsitluste, avalike kirjade ja teadusuuringute ettevalmistamine/tellimine seoses läbipaistvusregistri eeskirjadega hõlmatud tegevusega.
Tulevane KHG heide	<p>Hinnangud tulevase KHG heite kohta, mida tõenäoliselt põhjustavad ettevõtja põhilised varad või müüdüd tooted oma kasutusaja jooksul.</p>
Pikk kasutusiga	<p>Kavandatud hooldust ja vastupidavust silmas pidades viisil, mis soodustab pikemat kasutamist kui tööstusharu tavapraktika ning seda ulatuses ja viisil, mis ei kahjusta ringluspõhist töötlemist funktsionaalse eluea lõpus.</p>
Mereresursid	<p>Meredes ja ookeanides leiduvad bioloogilised ja mittebioloogilised ressursid. Sii kuuluvad näiteks süvameremineraalid, kruus ja mereannid.</p>

Olulised võimalused	Kestlikkusega seotud võimalused , millel on positiivne majanduslik mõju , mis oluliselt mõjutavad (või millest võib põhjendatult eeldada, et need mõjutavad) rahavooge, juurdepääsu rahastamisele või kapitalikulu lühikeses, keskmises või pikas perspektiivis.
Olulised riskid	Kestlikkusega seotud riskid , millel on negatiivne majanduslik mõju , mis oluliselt mõjutavad (või millest võib põhjendatult eeldada, et need mõjutavad) rahavooge, juurdepääsu rahastamisele või kapitalikulu lühikeses, keskmises või pikas perspektiivis.
Olulisus	Kestlikkusküsimus on oluline, kui see vastab mõjuga seotud olulisuse, majandusliku olulisuse või mõlema määratlusele.
Möödikud	Kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad, mida ettevõtja kasutab, et mõõta kestlikkusega seotud põhimõtete rakendamise tulemuslikkust aja jooksul, lähtudes seatud eesmärkidest , ja anda selle kohta aru. Möödikud aitavad samuti mõõta ettevõtja tulemusi seoses mõjutatud inimeste, keskkonna ja ettevõtjaga.
Mikroplast	Väikesed plastitükid, tavaliselt väiksemad kui 5 mm. Keskkonnas, sh meres, ning toidus ja joogivees leidub üha rohkem mikroplasti . Kui mikroplast satub keskkonda, siis see ei biolagune ja kipub kuhjuma, v.a juhul, kui see on spetsiaalselt kavandatud avatud keskkonnas biolagunevaks. Biolagunevus on keerukas nähtus, eriti merekeskkonnas. Üha enam tuntakse muret mikroplasti esinemise pärast eri keskkonnaosades (nt vesi), nende mõju pärast keskkonnale ja potentsiaalselt inimeste tervisele.
Avalikustamise miinimumnõue	Avalikustamise miinimumnõue määrab kindlaks selle teabe nõutava sisu, mille ettevõtja esitab põhimõtete, meetmete, möödikute või eesmärkide kohta aru andmisel kas vastavalt mõne ESRSi avalikustamisnõudele või üksusepõhiselt.
Loodusvarad	Looduses esinevad loodusvarad (toorained), mida saab kasutada majanduslikuks tootmiseks või tarbimiseks.
Looduspõhised lahendused	Meetmed , mille abil kaitstakse, säilitatakse, taastatakse, kasutatakse kestlikult ja majandatakse looduslikke või muudetud maismaa-, magevee -, ranniku- ja mereökosüsteeme ning mille eesmärk on tegeleda tulemuslikult ja kohanemisvõimeliselt sotsiaalsete, majanduslike ja keskkonnaprobleemidega ja tagada samal ajal inimeste heaolu, ökosüsteemi teenused , vastupanuvõime ja elurikkusega kaasnevad hüved.
Nullnetoeesmärk	Ühiskondlike kliimaeesmärkide saavutamiseks kooskõlas nullnetoeesmärgi kehtestamine ettevõtja tasandil tähendab i. väärtusahela heite sellise vähendamise ulatuse saavutamist, mis vastab heite vähendamise ulatusele ülemaailmsel

	<p>nullnetoheite saavutamisel 1,5 °C juures ning</p> <p>ii. jääheite mõju neutraliseerimist (pärast ligikaudu 90–95 % KHG heite vähendamist sektoripõhise varieeruvuse võimalusega, kui see on põhjendatud kooskõlas tunnustatud valdkondliku suunaga), kõrvaldades püsivalt samaväärselt CO₂ koguse.</p>
Mittepalgatöötajad	Ettevõtja oma töötajaskonna hulka kuuluvad mittepalgatöötajad hõlmavad nii üksikettevõtjaid, kes pakuvad ettevõtjale lepinguga enda tööjõudu (iseenda tööandjad), kui ka isikuid, kelle tööjõudu pakuvad ettevõtjad, kelle põhitegevust tähistatakse mõistega „tööhõivetegevus“ (NACE kood N78).
Taastumatu energia	Energia, mida ei saa pidada taastuvatest energiaallikatest pärinevaks.
Kontroll tegevuse üle	Kontroll tegevuse (üksuse, tegevuskoha , tegevuse või vara) üle on olukord, kus ettevõtja suudab juhtida üksuse, tegevuskoha , tegevuse või varaga seotud tegevust ja suhteid.
Võimalused	Kestlikkusega seotud võimalused , millel on positiivne majanduslik mõju .
Ületunnitöö	Töötaja tegelikult töötatud tundide arv, mis ületab tema lepingujärgset tööaega.
Oma töötajaskond / oma töötajad	Ettevõtjaga töösuhtes olevad palgatöötajad (töötajad) ja mittepalgatöötajad , kes on kas üksikettevõtjad, kes pakuvad ettevõtjale lepinguga enda tööjõudu (iseenda tööandjad), või isikud, kelle tööjõudu pakuvad ettevõtjad, kelle põhitegevust tähistatakse mõistega „tööhõivetegevus“ (NACE kood N78).
Osoonikihti kahandavad ained	Osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokollis loetletud ained .
Pakend	Mis tahes materjalist valmistatud mis tahes laadi toode, mida kasutatakse tootjalt kasutajale või tarbijale ettenähtud kaupade (alates toorainetest kuni töödeldud kaupadeni) pakkimiseks, kaitsmiseks, käitlemiseks, tarnimiseks, ladustamiseks, veoks ja esitlemiseks ²¹ .
Palk	Harilik põhi- või miinimumtöötasu või mõni muu tasu kas rahas või loonusena, mida töötaja tööandjalt oma töö eest otseselt või kaudselt (täiendavate või muutuvtasudena) saab. Palgatase – aastane brutopalk ja vastav brutotunnipalk. Mediaanpalgatase – sellise palgatöötaja palk, kellest pooled palgatöötajad teenivad rohkem ja pooled vähem.
Puuetega inimesed	Isikud, kellel on pikaajaline füüsiline, vaimne, intellektuaalne või meeleline kahjustus, mis võib koostoimel mitmesuguste takistustega tõkestada nende täielikku ja tõhusat osalemist ühiskonnaelus teistega võrdsetel alustel.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 1994. aasta direktiivi (94/62/EÜ) pakendite ja pakendijäätmete kohta, EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10) artikli 3 punkt 1.

<p>Füüsilised riskid</p>	<p>Kõik üleilmsed majandusettevõtted sõltuvad maasüsteemide toimimisest, näiteks stabiilsest kliimast ja ökosüsteemi teenustest, nagu biomassi (tooraine) pakkumine. Loodusega seotud füüsilised riskid tulenevad otseselt organisatsiooni sõltuvusest loodusest. Füüsilised riskid tekivad siis, kui looduslikke süsteeme ohustavad ilmastikutingimused (nt äärmuslikud ilmastikunähtused, nagu põud), geoloogilised sündmused (nt seismilised sündmused, nagu maavärin), ökosüsteemi tasakaalu muutused, näiteks mulla kvaliteet või mereökoloogia, millest sõltuvad ökosüsteemi teenuste organisatsioonid. Need riskid võivad olla akuutsed, kroonilised või mõlemat. Loodusega seotud füüsilised riskid tulenevad muutustest biotilistes (eluskeskkonnaga seotud) ja abiootilistes (eluta keskkonnaga seotud) tingimustes, mis toetavad terveid ja toimivaid ökosüsteeme. Füüsilised riskid on tavaliselt asukohapõhised. Loodusega seotud füüsilisi riske seostatakse sageli kliimaga seotud füüsiliste riskidega.</p>
<p>Planeedi taluvuspiirid</p>	<p>See mõiste võimaldab hinnata ohutut tegutsemisruumi, mis on inimkonnal Maa toimimise seisukohast. Kvantifitseeritud on iga olulise Maa süsteemi protsessi piirtase, mida ei tohiks ületada, kui soovime vältida vastuvõetamatuid ülemaailmseid keskkonnamuutusi.</p>
<p>Poliitika</p>	<p>Üldeesmärkide ja juhtimispehõimõtete kogum või raamistik, mida ettevõtja kasutab otsuste tegemisel. Poliitika kaudu rakendatakse ettevõtja strateegiat või juhtimisotsuseid, mis on seotud olulise kestlikkusaspektiga. Iga poliitika eest vastutab/vastutavad kindlaksmääratud isik(ud), selles on kindlaks määratud selle kohaldamisala ja see sisaldab üht või mitut eesmärki (mis on võimaluse korral seotud mõõdetavate eesmärkidega). Poliitika kinnitatakse ja vaadatakse läbi vastavalt ettevõtjate kohaldatavatele juhtimiseeskirjadele. Poliitikat rakendatakse meetmete või tegevuskavade kaudu.</p>
<p>Saastaja</p>	<p>Õhus, vees või pinnases eksisteeriv aine, vibratsioon, soojus, müra, valgus või muu saasteaine, mis võib kahjustada inimese tervist ja/või keskkonda, põhjustada varalist kahju või kahjustada või häirida keskkonna nautimist või keskkonna muud õiguspärast kasutamist²².</p>
<p>Saaste</p>	<p>Inimtegevusest tulenev saastajate otsene või kaudne viimine õhku, vette või pinnasesse, mis võib ohustada inimeste tervist ja/või keskkonda, põhjustada varalist kahju või kahjustada või</p>

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 (millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik) artikli 2 punkt 10.

	häirida keskkonna puhkeotstarbelist või muud õiguspärasest kasutamisest ²³ .
Pinnase saastamine	Inimtegevusest tulenev ainete , vibratsiooni, soojust või müra viimine pinnasesse olenemata sellest, kas see toimub ettevõtja tootmiskohas või väljaspool seda või ettevõtja toodete ja/või teenuste kasutamise kaudu, mis võib ohustada inimeste tervist ja/või keskkonda, põhjustada varalist kahju või kahjustada või häirida keskkonna puhkeotstarbelist või muud õiguspärasest kasutamisest ²⁴ . Pinnase saastajate hulka kuuluvad anorgaanilised saasteained , püsivad orgaanilised saasteained , pestitsiidid, lämmastiku- ja fosforiühendid jne.
Kaitseala	Selgelt määratletud geograafiline ala, mida tunnustatakse, kasutatakse sihtotstarbeliselt ja hallatakse õiguslike või muude tõhusate vahenditega, et saavutada looduse (koos sellega seotud ökosüsteemi teenuste ja kultuuriväärtuste) pikaajaline kaitse.
Ostetud või omandatud elektri-, soojus-, auru- või jahutusenergia	Elektri-, soojus-, auru- või jahutusenergia, mille ettevõtja on saanud kolmandalt isikult. Termin „omandatud“ tähendab olukorda, kus ettevõtte ei pruugi osta elektrit otse (nt hoone üürnik), vaid energia tuuakse ettevõtte rajatisse kasutamiseks.
Tooraine	Toote valmistamiseks kasutatav esmane või teisene materjal.
CO₂ arvestusühikute tunnustatud kvaliteedistandardid	CO₂ arvestusühikute kvaliteedistandardid, mida kontrollivad sõltumatud kolmandad isikud ning millega tehakse nõuded ja projektiaruanded üldsusele kättesaadavaks ja tagatakse vähemalt täiendavus, püsivus ja topeltarvestuse vältimine ning sätestatakse projekti KHG heite ja sidumise arvutamise, seire ja kontrolli eeskirjad.
Registreeritav tööga seotud vigastus või tervisehäire	Tööga seotud vigastus või tervisehäire, mis toob kaasa ükskõik millise järgmistest tagajärgedest: <ul style="list-style-type: none"> i. surm, töölt eemal oldud päevad, piiratud töö või üleviimine teisele töökohale, esmaabist kaugemale minev ravi või teadvuse kaotus või ii. märkimisväärne vigastus või tervisehäire, mille on diagnoosinud arst või muu tegevusloaga tervishoiutöötaja, isegi kui see ei põhjusta surma, töölt eemalviibimist, piiratud tööd või üleviimist teisele töökohale, esmaabist kaugemale minevat ravi või teadvuse kaotust.
Taaskasutamine	Mis tahes toimingud, mille peamiseks tulemuseks on jäätmete kasutamine kasulikult otstarbel selliselt, et need asendavad teisi materjale, mida muidu oleks kasutatud teatava funktsiooni täitmiseks, või jäätmete

²³ Direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv).

²⁴ Direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv).

	ettevalmistamine selle funktsiooni täitmiseks kas tootmises või majanduses laiemalt ²⁵ .
Ringlussevõtt	Taaskasutamistoiming, mille käigus jäätm materjalid töödeldakse toodeteks, materjalideks või aineteks kasutamiseks nende esialgsel või mõnel muul eesmärgil. See hõlmab orgaaniliste ainete taastöötlemist, kuid ei hõlma jäätmete energiakasutust ega taastöötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või tagasitäiteks.
Ressursside taastamine	Looduslike süsteemide eneseuundamisvõime soodustamine eesmärgiga taaskäivitada inimtegevuse tõttu kahjustatud või ülekasutatud ökoloogilised protsessid.
Õiguskaitsevahend/Heastamine	Vahendid negatiivse mõju vastu võitlemiseks või selle heastamiseks. Näited: vabandused, rahaline või mitterahaline hüvitis, kahju ennetamine ettekirjutuste või mittekordumise garantiide kaudu, karistusmeetmed (kriminaal- või halduskaristused, näiteks trahvid), tagastamine, taastamine, rehabiliteerimine.
Taastuenergia	Taastuvatest mittefossiilsetest allikatest pärit energia: tuuleenergia, päikeseenergia (soojusenergia ja fotogalvaaniline), geotermiline, ümbritseva keskkonna, loodete ja lainete energia, muu ookeani- ja hüdroenergia ning biomassist, prügilagaasist, reoveepuhasti gaasist ja biogaasist toodetud energia ²⁶ .
Taastuvad materjalid	Materjalid, mis on saadud ressurssidest, mille ökoloogilised tsüklid või põllumajandusprotsessid kiiresti taastavad, nii et nende ja muude seotud ressursside pakutavad teenused ei satu ohtu ja jäävad kättesaadavaks järgmisele põlvkonnale.
Ressursside sisend	Ettevõtja rajatistesse sisenev ressurss.
Ressursside väljund	Ettevõtja rajatistest väljuv ressurss.
Ressursikasutuse optimeerimine	Materjalide ja toodete kavandamine, tootmine ja turustamine eesmärgiga hoida neid kasutuses kõige suurema kasutusväärtusega. Ökodisain ja pikka kasutusiga , parandamist, korduskasutamist , kasutusotstarbe muutmist, demonteerimist ja taastamist võimaldav disain on näited ressursikasutamise optimeerimise vahenditest.
Korduskasutamine	Mis tahes toiming, millega tooteid või komponente, mis ei ole jäätm ed, kasutatakse uuesti samal otstarbel, milleks need on loodud. See võib tähendada puhastamist või väikseid kohandusi, nii et toode/komponent on valmis järgmiseks kasutamiseks ilma oluliste muudatusteta.
Valgla	Maa-ala, millelt kogu äravoolav pinnavesi voolab ojade, jõgede ja mõnikord ka järvede kaudu merre ühe jõesuudme, estuaari või delta

²⁵ Direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid) artikli 3 punkt 15.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta, ELT L 328, 21.12.2018, lk 82) artikli 2 punkt 1.

	kaudu.
Riskid	Keskonna-, sotsiaal- või juhtimisaspektidest tulenevad kestlikkusega seotud negatiivse finantsmõjuga riskid , millel võib olla negatiivne mõju ettevõtte finantspositsioonile, finantstulemustele, rahavoogudele, juurdepääsule rahastamisele või kapitalikuludele lühikeses, keskmises või pikas perspektiivis.
Stsenaarium	Usutav kirjeldus selle kohta, milliseks tulevik võib kujuneda; see lähtub sidusast ja sisemiselt järjepidevast eelduste kogumist peamiste liikumapanevate tegurite (nt tehnoloogiliste muutuste kiirus, hinnad) ja suhete kohta. NB! Stsenaariumid ei ole prognoosid ega ennustused, vaid neid kasutatakse selleks, et anda ülevaade arengu ja meetmete mõjust.
Stsenaariumianalüüs	Ebakindlastest tingimustest lähtuv tulevaste sündmuste võimalike tulemuste kindlakstegemise ja hindamise protsess.
1. valdkonna KHG heide	Otsene KHG heide ettevõtja omandis või kontrolli all olevatest allikatest.
2. valdkonna KHG heide	Ettevõtja tarbitava ostetud või omandatud elektri-, auru-, soojus- või jahutusenergia tootmisel tekkinud kaudne heide .
3. valdkonna KHG heide	Kogu kaudne KHG heide (mis ei kuulu 2. valdkonna KHG heide alla), mis tekib aruandva ettevõtja väärtusahelas , sh nii eelnevate kui ka järgnevate etappide heide . 3. valdkonna KHG heide võib jagada 3. valdkonna kategooriatesse .
3. valdkonna kategooria	Üks 15st 3. valdkonna KHG heide liigist, mis on kindlaks määratud KHG protokollis ettevõttestandardis ja mida on üksikasjalikult kirjeldatud KHG protokollis ettevõtete väärtusahela (3. valdkond) arvestus- ja aruandlusstandardis (kohandatud KHG protokollis ettevõtete väärtusahela (3. valdkond) arvestus- ja aruandlusstandardi põhjal, sõnastik (2011. aasta versioon)). Ettevõtjad, kes otsustavad arvestada oma 3. valdkonna heide standardi ISO 14064–1:2018 kaudse KHG heide kategooriate alusel, võivad viidata ka ISO 14064-1:2018 punktis 5.2.4 määratletud kategooriale (v.a imporditud energiast tulenev kaudne KHG heide).
Tundlik teave	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/697 ²⁷ (millega luuakse Euroopa Kaitsefond) määratletud tundlik teave .
Tegevuskoht	Ühe või rohkema füüsilise käitise asukoht. Kui on tegemist rohkema kui ühe käitise ga, millel on sama omanik või käitaja või erinevad omanikud või käitajad, ning teatavat taristut ja rajatisi jagatakse, võib kogu ala, millel käitis asub, pidada tegevuskohaks .
Sotsiaaldialoog	Igat liiki läbirääkimised, konsultatsioonid või

²⁷Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 149).

	liitsalt teabevahetus valitsuste esindajate, tööandjate, nende organisatsioonide ja töötajate esindajate vahel või nende seas majandus- ja sotsiaalpoliitikaga seotud ühist huvi pakkuvates küsimustes. See võib olla kolmepoolne protsess, kus valitsus on dialoogi ametlik pool, või see võib koosneda kahepoolsetest suhetest ainult töötajate esindajate ja juhtkonna (või ametiühingute ja tööandjate organisatsioonide) vahel.
Sotsiaalkaitse	Meetmed, mille eesmärk on vähendada ja ennetada vaesust ja haavatavust kogu elutsükli jooksul.
Pinnas/muld	Maakoore pindmine kiht, mis asub aluspõhjakiivimi ja maapinna vahel. Pinnasesse kuuluvad mineraalide osakesed, orgaaniline aine, vesi, õhk ja elusorganismid ²⁸ .
Mulla degradeerumine	Mulla vähenev võime pakkuda sidusrühmade soovitud ökosüsteemi kaupu ja teenuseid.
Mulla katmine	Mulla katmine nii, et kaetud ala ei lase vett läbi. Pinnase muutmine vett mitteläbilaskvaks võib mõjutada keskkonda, nagu on kirjeldatud komisjoni määruses (EL) 2018/2026 ²⁹ .
Erikoormus	Eralduva saasteaine mass valmistatud toote massi kohta. Erikoormus võimaldab võrrelda käitiste keskkonnatoimet, olenemata nende erinevast tootmismahust, ja seda ei mõjuta segamine ega lahjendamine ³⁰ .
Sidusrühmade kaasamine	Pidev suhtlus ja dialoog ettevõtja ja tema sidusrühmade vahel, mis võimaldab ettevõtjal kuulda sidusrühmade huvidest ja muredest, neid mõista ja neile reageerida.
Sidusrühmad	Isikud, kes saavad ettevõtjat mõjutada või keda ettevõtja mõjutab. Sidusrühmi on kaks peamist rühma: <ul style="list-style-type: none"> i. mõjutatud sidusrühmad: üksikisikud või rühmad, kelle huve mõjutavad või võivad positiivselt või negatiivselt mõjutada ettevõtja tegevus ning tema otsesed ja kaudsed ärisuhted kogu väärtusahelas, ning ii. kestlikkusaruannete kasutajad: üldotstarbeliste finantsaruannete põhikasutajad (olemasolevad ja potentsiaalsed investorid, laenuandjad ja muud võlausaldajad, sealhulgas varahaldurid, krediidiasutused, kindlustusandjad), samuti muud kasutajad, sh ettevõtja äripartnerid, ametiühingud ja sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskond ja valitsusvälised organisatsioonid, valitsused, analüütikud ja

²⁸ Direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv)) artikli 3 punkt 21.

²⁹ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/2026, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS)) IV lisa (ELT L 325, 20.12.2018, lk 18).

³⁰ Komisjoni 10. veebruari 2012. aasta rakendusotsus, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) osutatud andmete kogumist ning PVT-viitedokumentide väljatöötamist ning nende kvaliteedi tagamist käsitlevate suuniste kohta.

	<p>teadlased.</p> <p>Mõned, kuid mitte kõik sidusrühmad võivad kuuluda mõlemasse rühma.</p>
Ained	<p>Keemilised elemendid ja nende ühendid, v.a järgmised ained:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. radioaktiivsed ained, nagu on määratletud nõukogu direktiivi 96/29/Euratom³¹ (millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest) artiklis 1; ii. geneetiliselt muundatud mikroorganismid, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/41/EÜ³² (geneetiliselt muundatud mikroorganismide suletud keskkonnas kasutamise kohta) artikli 2 punktis b; iii. geneetiliselt muundatud organismid, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/18/EÜ³³ (geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta³⁴) artikli 2 punktis 2;
Probleemne aine	<p>Aine, mis:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006³⁵ artiklis 57 sätestatud kriteeriumidele ja on määratletud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 59 lõikega 1, ii. on klassifitseeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008³⁶ VI lisa 3. osas ühte järgmisse ohuklassi või -kategooriasse: <ul style="list-style-type: none"> – kantserogeensus, 1. ja 2. kategooria, – suguraku mutageensus, 1. ja 2. kategooria, – reproduktiivtoksilisus, 1. ja 2. kategooria, – Inimese endokriinfunktsiooni häired, – endokriinsed häired keskkonnas, – püsivad, liikuvad ja toksilised ning väga püsivad ja väga liikuvad ained, – püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ning väga püsivad ja väga

³¹Nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiiv 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest (EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1).

³²Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/41/EÜ geneetiliselt muundatud mikroorganismide suletud keskkonnas kasutamise kohta (ELT L 125, 21.5.2009, lk 75).

³³Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiiv 2001/18/EÜ geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1).

³⁴Direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (tööstusheidete direktiiv).

³⁵Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

³⁶Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1).

	<p>bioakumuleeruvad ained,</p> <ul style="list-style-type: none"> – hingamiselundite sensibiliseerimine, 1. kategooria, – naha sensibiliseerimine, 1. kategooria, – krooniline oht veekeskonnale, 1.–4. kategooria, – ohtlik osoonikihile, – mürgisus sihtelundi suhtes, korduv kokkupuude, 1. ja 2. kategooria, – toksilisus sihtelundi suhtes, ühekordne kokkupuude, 1. ja 2. kategooria või <p>iii. mõjutab negatiivselt materjalide korduskasutamist ja ringlussevõttu tootes, milles seda esineb, nagu on määratletud asjakohastes liidu tootepõhistes ökodisaininõuetes.</p>
Väga ohtlik aine (VOA)	Aine , mis vastab määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) artiklis 57 sätestatud kriteeriumidele ja on kindlaks tehtud kooskõlas kõnealuse määruse artikli 59 lõikega 1.
Tarnija	Üksus, mis asub organisatsioonile väärtusahelas eelnevates etappides (st organisatsiooni tarneahelas) ja pakub toodet või teenust, mida kasutatakse organisatsiooni enda toodete või teenuste arendamiseks. Tarnija ärisuhe organisatsiooniga võib olla otsene (sageli nimetatakse teda esimese tasandi tarnijaks) või kaudne.
Tarneahel	Kõik tegevused või protsessid, mida teostavad ettevõtjale väärtusahela eelnevates etappides asuvad üksused, kes pakuvad tooteid või teenuseid, mida kasutatakse ettevõtja enda toodete või teenuste arendamiseks ja tootmiseks. See hõlmab väärtusahela eelnevates etappides tegutsevaid üksusi, kellega ettevõtjal on otsene seos (neid nimetatakse sageli esimese tasandi tarnijaks), ja üksusi, kellega ettevõtjal on kaudne ärisuhe.
Pinnavesi	Siseveekogud, v.a põhjavesi ; üleminekuvesi ja rannikuvesi, välja arvatud keemilise seisundi osas, mispuhul on hõlmatud ka territoriaalvesi ³⁷ .
Kestlikkusaspektid	Keskkonna- ja sotsiaalsed ning inimõigustealased ja juhtimistegurid, sh Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2088 ³⁸ artikli 2 punktis 24 määratletud jätkusuutlikkustegurid.
Kestlikkusaruanne	Ettevõtja haldusaruande eraldi osa, kus esitatakse kestlikkusaspekte käsitlev teave, mis on koostatud kooskõlas Euroopa

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik.

³⁸ Määrus (EL) 2019/2088, mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris

	Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/34/EÜ ³⁹ ja ESRSiiga.
Kestlikkusega seotud võimalused	Keskkonna, sotsiaalvaldkonna või juhtimisega seotud ebakindlad sündmused või tingimused, mis realiseerumise korral võivad avaldada olulist positiivset mõju ettevõtja ärimudelile või strateegiale ja eesmärke saavutamise ja väärtuse loomise võimekusele ning võivad seega mõjutada ettevõtja ja tema äripartnerite otsuseid seoses kestlikkusaspektidega . Nagu mis tahes muid võimalusi , mõõdetakse kestlikkusega seotud võimalusi kombinatsioonina mõju ulatusest ja esinemise tõenäosusest.
Kestlikkusega seotud riskid	Keskkonna, sotsiaalvaldkonna või juhtimisega seotud ebakindlad sündmused või tingimused, mis realiseerumise korral võivad avaldada olulist negatiivset mõju ettevõtja ärimudelile või strateegiale ja eesmärke saavutamise ja väärtuse loomise võimekusele ning võivad seega mõjutada ettevõtja otsuseid ja ärisuhteid seoses kestlikkusaspektidega . Nagu mis tahes muud riskid , on kestlikkusega seotud riskid kombinatsioon mõju ulatusest ja esinemise tõenäosusest.
Kestlikkusega seotud mõju	Mõju, mida ettevõtja oma tegevuse või ärijuhete ga avaldab või võib avaldada keskkonnale ja inimestele, sh inimõigustele. Mõju võib olla tegelik või võimalik, negatiivne või positiivne, lühiajaline, keskmine või pikaajaline, kavandatud või tahtmatu ning tagasipööratav või pöördumatu. Mõju näitab ettevõtja negatiivset või positiivset panust kestlikusse arengusse.
Süsteemsed riskid	Riskid , mis tulenevad kogu süsteemi kokkuvarisemisest, mitte selle üksikute osade rikkest. Neid iseloomustavad tagasihoidlikud murdepunktid, mis kaudselt kombineerudes tekitavad suuri tõrkeid koos füüsiliste ja üleminekuriskide vastasmõju kuhjumisega (ülekanduv mõju), kuna üks kadu vallandab teiste ahela ja süsteemid ei suuda pärast šokki tasakaalu taastada. Näiteks võib tuua mõne ökosüsteemide koosluste struktuuris kriitilist rolli täitva tugiliigi, näiteks kalaani kadumise. Kui 1900. aastatel olid kalaanid küttimise tõttu peaaegu välja suremas, muutusid ranniku ökosüsteemid järsult ja biomassi tootmine vähenes märkimisväärselt.
Eesmärgid	Mõõdetavad, tulemustele orienteeritud ja ajaliselt piiritletud sihid, mida ettevõtja soovib saavutada seoses olulise mõju , riskide või võimalustega . Ettevõtja võib need kehtestada vabatahtlikult või need võivad tuleneda ettevõtja

³⁹Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

	suhtes kehtivatest õiguslikest nõuetest.
Ohustatud liigid	Euroopa punasesse raamatusse või IUCNi punasesse raamatusse kantud ohustatud liigid, sealhulgas taimestik ja loomastik, millele on osutatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/2139 II lisa 7. jaos.
Koolitus	Ettevõtja tehtud algatused, mille eesmärk on säilitada ja/või parandada oma töötajate oskusi ja teadmisi. Koolitus võib hõlmata erinevaid meetodeid, näiteks kohapealset koolitust ja veebikoolitust.
Üleminekukava	Konkreetset liiki tegevuskava, mille ettevõtja võtab vastu seoses strateegilise otsusega ja milles käsitletakse järgmist: <ul style="list-style-type: none"> i. avaliku poliitika eesmärk ja/või ii. üksusepõhine tegevuskava, mis on korraldatud struktureeritud eesmärkide ja meetmete kogumina, mis on seotud olulise strateegilise otsuse, ärimudeli olulise muutuse ja/või eriti oluliste meetmete ja eraldatud ressursidega.
Kliimamuutuste üleminekukava leevendamise	Ettevõtja üldise strateegia osa, milles sätestatakse ettevõtja eesmärgid, meetmed ja ressursid üleminekuks vähese CO ₂ heitega majandusele, sh sellised meetmed nagu KHG heite vähendamine seoses eesmärgiga hoida globaalne soojenemine alla 1,5 °C ja kliimanetraalsus.
Üleminekuriskid	Riskid , mis tulenevad vastuolust organisatsiooni või investori strateegias ja juhtimises ning muutuvast regulatiivsest, poliitilisest või ühiskondlikust maastikust, kus organisatsioon tegutseb. Muutused, mille eesmärk on kliimale või loodusele tekitatud kahju peatamine või ümberpööramine, nagu valitsuse meetmed, murranguline tehnoloogia, turumuutused, kohtuvaidlused ja tarbijaeelistuste muutumine, võivad kõik tekitada või muuta üleminekuriske .
Kasutajad	Kestlikkusaruannete kasutajad on üldotstarbeliste finantsaruannete põhikasutajad (olemasolevad ja potentsiaalsed investorid, laenuandjad ja muud võlausaldajad, sealhulgas varahaldurid, krediidasutused, kindlustusandjad), samuti muud kasutajad , sh ettevõtja äripartnerid, ametiühingud ja sotsiaalpartnerid, kodanikuühiskond ja valitsusvälised organisatsioonid, valitsused, analüütikud ja teadlased.
Väärtusahel	Kõik tegevused, ressursid ja suhted, mis on seotud ettevõtja ärimudeli ja väliskeskkonnaga, milles ta tegutseb. Väärtusahel hõlmab tegevusi, ressursse ja suhteid, mida ettevõtja kasutab ja millele ta tugineb oma toodete või teenuste loomisel alates väljatöötamisest kuni tarnimise, tarbimise ja olelusringi lõppemiseni. Asjakohased tegevused, ressursid ja suhted on muu hulgas: <ul style="list-style-type: none"> i. need, mis on osa ettevõtja tegevusest, nt inimressursid,

	<p>ii. need, mis kuuluvad tema tarne-, turundus- ja müügikanalitesse, nagu materjalide ja teenuste hankimine ning toodete ja teenuste müük ja kohaletoimetamine, ning</p> <p>iii. majanduslik, geograafiline, geopoliitiline ja regulatiivne keskkond, milles ettevõtja tegutseb.</p> <p>Väärtusahel hõlmab osalejaid, mis asuvad väärtusahelas ettevõtjast eelnevates ja järgnevates etappides. Väärtusahelas ettevõtjast eelnevates etappides osaleja (nt tarnijad) pakub ettevõtjale tooteid või teenuseid, mida kasutatakse ettevõtja oma toodete ja teenuste väljatöötamisel. Väärtusahela järgnevate etappide üksused (nt turustajad, kliendid), saavad ettevõtjalt tooteid või teenuseid.</p> <p>ESRSis kasutatakse terminit „väärtusahel“ ainsuses, kuigi tunnistatakse, et ettevõtjatel võib olla mitu väärtusahelat.</p>
Väärtusahela töötaja	<p>Isik, kes teeb tööd ettevõtja väärtusahelas, olenemata ettevõtjaga sõlmitud lepinguline suhte olemasolust või sellise suhte olemusest. ESRSis kuuluvad väärtusahela töötajate hulka kõik ettevõtja väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappide töötajad, keda ettevõtja oluliselt mõjutab või võib mõjutada. See hõlmab mõju, mis on seotud ettevõtja enda tegevusega, ja väärtusahelat, sh ettevõtja toodete ja teenuste ning ärisuhete kaudu. See hõlmab kõiki töötajaid, kes ei kuulu oma töötajate määratluse alla (oma töötajad on ettevõtjaga töösuhetes olevad palgatöötajad (töötajad) ja mittepalgatöötajad, kes on kas üksikettevõtjad, kes pakuvad ettevõtjale lepinguga enda tööjõudu (iseenda tööandjad), või isikud, kelle tööjõudu pakuvad ettevõtjad, kelle põhitegevust tähistatakse mõistega „tööhõivetegevus“). (NACE kood N78).</p>
Töötasu	<p>Brutotöötasu, mille hulka ei kuulu muutuvkomponendid, nagu ületunnitöö ja tulemuspalk, ega toetused, välja arvatud juhul, kui need on garanteeritud.</p>
Jäätmed	<p>Kõik ained või esemed, mille valdaja ära viskab, kavatses ära visata või on kohustatud ära viskama⁴⁰.</p>
Jäätmehierarhia	<p>Jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitluse tähtsuse järjekord⁴¹:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. ennetamine; ii. korduskasutamiseks ettevalmistamine; iii. ringlussevõtt, iv. muu taaskasutus, nt jäätmete energiakasutus, ning v. kõrvaldamine.
Jäätmekäitlus	<p>Jäätmete kogumine, vedu, taaskasutamine ja kõrvaldamine, sh nende toimingute järelevalve</p>

⁴⁰ Direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid) artikli 3 punkt 1.

⁴¹ Direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid) artikli 4 punkt 1.

	ning jäätmekõrvaldamiskohtade järelhooldus, sh vahendaja ja edasimüüja meetmed ⁴² .
Reovesi	Vesi, mis oma kvaliteedi, kvantiteedi või esinemise aja tõttu ei oma edasist otsust väärtust seoses otstarbega, milleks seda kasutati või milleks seda toodeti. Ühe kasutaja reovesi võib olla mõne teise kasutaja jaoks potentsiaalne sisend. Jahutusvett ei loeta reoveeks .
Veetarbimine	Ettevõtja (või rajatise) piiridesse võetud vee hulk, mida aruandlusperioodi jooksul ei ole suunatud tagasi veekeskonda või kolmandale isikule.
Veeheide	Organisatsiooni piiridest väljuvate ja aruandeperioodi jooksul pinnavette, põhjavette või kolmandatele isikutele suunatavate heitvee ja muu vee summa.
Veemahukus	Parameeter, mis näitab seost vee mahulise aspekti ja loodud tegevusühiku (tooted, müük jne) vahel.
Vesi (ringlusse võetud ja korduskasutatud)	Vesi ja reovesi (puhastatud või puhastamata), mida on enne ettevõtja territooriumilt ärajuhtimist kasutatud rohkem kui üks kord, et vähendada veenõudlust. See võib toimuda sama protsessi käigus (ringlussevõtt) või muu protsessi osana samas (oma või teiste ettevõtjatega jagatavas) rajatises või ettevõtja mõnes teises rajatises (korduvkasutus).
Veenappus	Magavee ressursi mahuline küllus või selle puudumine. Nappust põhjustab inimtegevus ja see sõltub inimeste veetarbimise mahust võrreldes teatava piirkonna veeressursside mahuga. Olukorda kuivas piirkonnas, kus vett on väga vähe, kuid puudub ka inimeste veetarbimine , ei käsitata seega veenappusena, vaid pigem kuivusena. Veenappus on füüsiline ja objektiivne tegelikkus, mida saab piirkonniti ja aja jooksul järjepidevalt mõõta. Veenappus kajastab pigem magevee füüsilist küllust kui seda, kas see vesi sobib kasutamiseks. Näiteks võib piirkonnas olla rikkalikult veevarusid (ja seega ei peeta seda veenappuses piirkonnaks), kuid seal võib olla nii tõsine reostus , et need varud ei sobi inim- või ökoloogiliseks kasutuseks.
Veevõtt	Kõigist allikatest ettevõtja piiridesse võetud vee kogus, mis on ette nähtud kasutamiseks aruandeperioodil.
Töötajate esindajad	Töötajate esindajad tähendab järgmist: <ul style="list-style-type: none"> i. ametiühingu esindajad ehk riigi õigusnormide ja tavade kohaselt ametiühingute või selletaoliste ühingute liikmete poolt määratud või valitud esindajad; ii. nõuetekohaselt valitud esindajad, kes on organisatsiooni töötajate poolt vabalt valitud, ilma tööandja valitseva seisundi või

⁴² Direktiivi 2008/98/EÜ (mis käsitleb jäätmeid) artikli 3 punkt 9.

	kontrollita, vastavalt siseriiklikele õigusnormidele või kollektiivlepingutele ning kelle ülesannete hulka ei kuulu tegevus, mis on asjaomase riigi ametiühingute ainupädevuses ja kelle olemasolu ei kasutata asjaomaste ametiühingute või nende esindajate positsiooni kahjustamiseks.
Töö ja eraelu tasakaal	Inimese töö- ja eraelu rahuldav tasakaal. Töö- ja eraelu tasakaal laiemas tähenduses ei hõlma mitte ainult perekondlike või hoolduskohustustega seotud töö- ja eraelu tasakaalu, vaid ka aja jaotust tööl oldud aja ja peale perekondlike kohustuste ka muu eraelu vahel.
Tööga seotud ohud	Tööga seotud ohud võivad olla järgmised: <ul style="list-style-type: none"> i. füüsilised (nt kiirgus, äärmuslikud temperatuurid, pidev vali müra, leke põrandal või komistamisoht, valveta masinad, defektsed elektriseadmed); ii. ergonoomilised (nt ebakorrektselt reguleeritud tööjaamad ja toolid, ebamugavad liigutused, vibratsioon); iii. keemilised (nt kokkupuude kantserogeenide, mutageenide, reproduktiivtoksiliste ainete, lahustite, süsinikmonooksiidi või pestitsiididega); iv. bioloogilised (nt kokkupuude vere ja kehavedelike, seente, bakterite, viiruste või putukahammustustega); v. psühhosotsiaalsed (nt verbaalne väärkohtlemine, ahistamine, kiusamine); vi. töökorraldusega seonduvad (nt liigne töökoormus, vahetustega töö, pikad töötunnid, öötöö, vägivald töökohal).
Tööga seotud juhtum	Töö tagajärjel või töö käigus tekkinud juhtum, mis võib põhjustada või põhjustab vigastusi või tervisehäireid. Juhtumid võivad olla tingitud näiteks elektriprobleemidest, plahvatuselt, tulekahjust, ülevoolest, ümberpaiskumisest, lekkkest, veevoolest, purunemisest, lõhkemisest, lõhustamisest, kontrolli kaotamisest, libisemisest, komistamisest ja kukkumisest, keha liikumisest pingevabas olukorras, keha liikumisest pingeolukorras, šokist, hirmust, vägivallast töökohal või ahistamisest (nt seksuaalne ahistamine). Vigastust või tervisehäiret põhjustavat juhtumit nimetatakse sageli õnnetuseks. Juhtumit , mis võib põhjustada vigastusi või tervisehäireid, kuid ei tee seda, nimetatakse ohuolukorraks, äärepealseks juhtumiks või riskantseks situatsiooniks.